

KARTA EWIDENCYJNA OBIEKTU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

Warszawa

1. Nazwa

Budynek dawnej synagogi

2. Czas powstania

1938

9. Materiały graficzne

- budynek włączony do wojewódzkiej ewidencji zabytków

4. Adres (ulica, nr posesji)

ul. Bambusowa 9

(dz. ew. nr 12, obręb 1286)

5. Przynależność administracyjna

województwo mazowieckie

powiat warszawski

gmina Wawer

6. Współrzędne geograficzne

N: 52°09'49.5" E: 21°12'39"

7. Użytkowanie obecne

Budynek mieszkalny

8. Stan zachowania

Dostateczny

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Historia

Synagogę wybudowano w 1938 r. na terenie nieruchomości „Willa Józefina”, staraniem rabina Pinkusa Finkielsztejna, przewodniczącego Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Falenicy, ze środków warszawskiego przedsiębiorcy, Michela Mendelsohna. W budynku znajdowała się ponadto szkoła (cheder) oraz miejsce spotkań Żydów z Gminy Letnisko-Falenica. W czasie okupacji, gdy Niemcy utworzyli getto na obszarze Falenicy, w synagodze utworzony został punkt zbiórki nałożonych na Żydów kontrybucji, urządzono w niej także szpital dla chorych na tyfus oraz wydawano dzieciom posiłki. Budynek synagogi został uszkodzony w 1944 r. W latach 50. XX w. stał się własnością Warszawskiej Spółdzielni Spożywców „Społem”, która wykonała remont oraz nadbudowała o kondygnację. Dawna synagoga pełniła funkcję ośrodka szkoleniowego dla kasjerek WSS, a następnie hotelu dla ekspedientek sklepów warszawskich. Elewacje budynku odnowiono w latach 70. XX w.

Opis

Budynek założony na rzucie prostokąta, murowany z cegły, podpiwniczony, 3-kondygnacyjny, z użytkowym poddaszem, o wielopłociowym dachu krytym dachówką (wtórna). Elewacje są 4-osiove, tynkowane, o skromnym detalu architektonicznym w postaci profilowanego gzymsu koronującego. Okna parteru zamknięte są łukiem pełnym, pozostałe otwory okienne są prostokątne. W elewacji północnej i południowej w drugiej osi znajduje się wejście. Od strony zachodniej do budynku przylega parterowy, murowany aneks, o wielopłociowym dachu krytym papą. Elewacje aneksu są 2-osiove.

Wartości

Budynek dawnej synagogi jest nośnikiem wartości historycznych, dokumentując obecność oraz działalność ludności wyznania mojżeszowego na terenie Falenicy. O walorach artystycznych świadczy jego forma – wzniesiony został w latach 30. XX w., nawiązuje swoją do modernizmu. Budynek jest również nośnikiem wartości naukowych, które wynikają z jego warstwy materialnej, m.in. technologii wykonania, użytych materiałów oraz rozwiązań technicznych, a także zachowanej formy.

Stan zachowania

Dostateczny. Liczne odspojenia i odparzenia tynku. Współczesna stolarka okienna i drzwiowa.

Postulaty konserwatorskie

- zachowanie gabarytów i bryły budynku
- przeprowadzenie konserwacji obróbek blacharskich i systemu odprowadzania wody opadowej
- wykonanie izolacji przeciwwilgociowej fundamentów
- przeprowadzenie remontu dachu parterowej części

Zagrożenia

- nieprawidłowo prowadzone prace remontowe
- uszkodzenie pokrycia dachu

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Tekst: Monika Wesołowska, 20.12.2024 r.

Zdjęcia: Jakub Raducha, 20.12.2024 r.